

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 19.3.2018
COM(2018) 138 final

Priporočilo

SKLEP SVETA

o pooblastilu za začetek pogajanj o svetovnem paktu za okolje

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PRIPOROČILA

Razvoj novega instrumenta mednarodnega okoljskega prava, ki naj bi dopolnil in izboljšal usklajenost mednarodnega okoljskega prava ter olajšal izvajanje obstoječih obveznosti, ki jih to pravo nalaga, se je začelo na pobudo mednarodne skupine pravnih strokovnjakov ob podpori francoske vlade. 24. junija 2017 je bil na univerzi Sorbonne v Parizu predstavljen osnutek besedila svetovnega pakta za okolje (v nadaljnjem besedilu: pakt). Predsednik Francoske republike se je ob tej priložnosti zavezal osnutek pakta predložiti Generalni skupščini Združenih narodov in projekt je bil Združenim narodom predstavljen 19. septembra 2017 ob robu ministrskega tedna v okviru 72. zasedanja Generalne skupščine.

Predlagatelji pakta so med njegove glavne cilje uvrstili:

- temeljna načela okoljskega prava, ki so že zajeta v splošnih političnih izjavah, vključiti v pravno zavezujočo pogodbo, da postanejo izvršljiva pred notranjimi sodišči;
- glavne določbe pravno zavezujočih konvencij, ki niso univerzalne, spremeniti v univerzalne;
- dodati nova načela, da se upoštevajo novi izzivi – osnutek besedila, ki so ga pripravili pravniki, vključuje na primer načeli prepovedi poslabšanja položaja in odpornosti ter dolžnost skrbnega ravnanja z okoljem.

[Posodobiti po uradni predložitvi in/ali sprejetju resolucije] Po zasedanju 19. septembra 2017 v New Yorku je *ad hoc* skupina držav pod vodstvom Francije pripravila postopkovno resolucijo za sprejetje v Generalni skupščini. Osnutek resolucije je bil 20. decembra 2017 dan elektronsko na voljo za sopokroviteljstvo *[in bil [vstaviti datum] 2018 uradno predstavljen Generalni skupščini]*. Predlagatelji se zavzemajo, da bi bila resolucija sprejeta marca 2018, da se uradna pogajanja o paktu lahko začnejo spomladi 2018. S to resolucijo, o kateri neformalna razprava v New Yorku še poteka in ki še ni bila uradno predložena, naj bi Generalna skupščina:

- sprejela odločitev o razvoju mednarodnega instrumenta, imenovanega „svetovni pakt za okolje“, katerega namen naj bi bil dopolniti in izboljšati usklajenost mednarodnega okoljskega prava ter olajšati izpolnjevanje obstoječih obveznosti, ki jih to pravo nalaga;
- pred medvladno konferenco sprejela odločitev o ustanovitvi odprte medvladne delovne skupine za pogajanja o svetovnem paktu za okolje, ki naj bi se sestajala v New Yorku od leta 2018 do po možnosti leta 2020;
- predsednika Generalne skupščine pozvala, naj imenuje dva koordinatorja, ki bosta vodila posvetovanja in pogajanja delovne skupine ob rednem usklajevanju in posvetovanju z vsemi državami članicami, regionalnimi skupinami in vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi;
- sklenila, da se na prvem sestanku delovne skupine preučijo vprašanja, povezana z organizacijo dela članov skupine;
- pozvala generalnega sekretarja, naj se iz Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) zagotovi podpora za opravljanje njenih nalog, storitve sekretariata ter zagotavljanje bistvenih informacij in relevantnih dokumentov;

- pozvala UNEP k zagotovitvi potrebne pomoči za večstranska posvetovanja, da se zberejo prispevki o glavnih elementih svetovnega pakta za okolje;
- priporočila, da odprta medvladna delovna skupina svoje delo zaključi najpozneje leta 2020.

Predlagatelji pakta so poudarili, da se med pogajalskim procesom delo pravnih strokovnjakov ne bo štelo za „predhodni osnutek“.

Francoska delegacija je Svet Evropske unije in Evropsko komisijo o tej pobudi obvestila v okviru sestankov Delovne skupine za mednarodne okoljske vidike (WPIEI-Global) z začetkom septembra 2017.

2. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Glede na to, da so poznani le splošni cilji pobude in da obstoječi osnutek besedila pakta, ki so ga pripravili pravni strokovnjaki, nima uradnega statusa, bi imelo posvetovanje o pobudi v tem trenutku omejeno vrednost. 15. februarja 2018 je bil objavljen načrt, da se zainteresiranim stranem pojasni, zakaj se to priporočilo za sklep Sveta pripravlja in kakšni so njegovi cilji. Med štiritedenskim obdobjem po objavi načrta so imele zainteresirane strani možnost posredovati povratne informacije. Posvetovanja z državljani in zainteresiranimi stranmi bodo potekala po tem, ko bo Generalna skupščina postopek uradno začela. Pri oblikovanju novega mednarodnega instrumenta v okviru delovne skupine Združenih narodov se bodo uporabili vsi ustrezni načini posvetovanja. Med relevantnimi zainteresiranimi stranmi so predstavniki uprav držav članic in nevladnih organizacij, državljani EU in širša javnost, glede na potek pogajalskega procesa pa morda tudi druge zainteresirane strani.

Ocena učinka prav tako ni bila izvedena, saj natančen obseg in vsebina pogajanj še nista določena. EU želi z udeležbo v pogajanjih doseči čim večjo usklajenost mednarodnega instrumenta z zadevnim pravom EU in drugim mednarodnim pravom.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIPOROČILA

Cilj tega priporočila je, da Svet Komisijo pooblasti, da se v imenu EU pogaja o prihodnjem svetovnem paktu. Pravna podlaga za to, da Svet odobri začetek pogajanj, je člen 218(3) in (4) PDEU.

Pakt se vsebinsko v veliki meri nanaša na področja politik in pristojnosti EU, zlasti na področje varstva okolja (člen 192(1)) in, ker gre za vprašanja, ki jih ureja pravo EU, pogajanja ne bi mogla potekati brez udeležbe EU.

Določbe mednarodnega prava in prava EU o varstvu okolja morajo ostati skladne, zato je za zaščito celovitosti prava EU potrebno ukrepanje v smislu člena 216(1) PDEU.

Priporočilo

SKLEP SVETA

o pooblastilu za začetek pogajanj o svetovnem paktu za okolje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 218(3) in (4) Pogodbe,
ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,
ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je pogodbenica številnih večstranskih okoljskih sporazumov ter s svojimi notranjimi in zunanjimi politikami in zakonodajo prispeva k njihovemu učinkovitemu izvajanju.
- (2) Generalna skupščina Združenih narodov je *[predvideno marca 2018 – vstaviti dejanski datum]* sprejela resolucijo „Razvoj svetovnega pakta za okolje za okrepitev izvajanja mednarodnega okoljskega prava“ *[preveriti končni naslov, dodati sklic]*, s katero je ustanovila odprto *[medvladno]* delovno skupino za pogajanja o svetovnem paktu za okolje (v nadaljnjem besedilu: pakt) in sklenila, da se odprta *[medvladna]* delovna skupina sestaja od leta 2018.
- (3) Pristojnosti Unije na področju okolja so določene v členu 191 Pogodbe. Za zaščito celovitosti prava Unije ter nadaljnjo usklajenost določb mednarodnega prava in prava Unije o varstvu okolja je potrebna udeležba Unije v pogajanjih o paktu.
- (4) Komisijo bi bilo zato treba pooblastiti za začetek pogajanj v imenu Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Komisija je pooblaščenca za pogajanja o svetovnem paktu za okolje v imenu Unije.

Člen 2

Pogajalske smernice so določene v Prilogi.

Člen 3

Pogajanja se opravijo ob posvetovanju z *[ime posebnega odbora vnese Svet]*.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.
V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*